

BỘ-VĂN-Y

QUÂN-LÝ

Giá bán nhứt trình	
AN-HÀ	
Trọn năm.....	8\$00
Sáu tháng.....	3 00
Giá bán riêng nhứt	
trình L'APPEL	
Trọn năm.....	6\$00
Sáu tháng.....	4 00
Giá bán chung hai bốn	
Trọn năm.....	10\$00
Sáu tháng.....	6 00

AN-HÀ-BÁO

IMÔI TUẦN XUẤT BẢN NGÀY THỨ NĂM
ÉDITION EN QUỐC-NƯỚC DE L'APPEL

Organe d'Informations Agricoles, Commerciales et Industrielles
NHÀ BÁO Ở TẠI DƯỜNG — Boulevard Delanoue — Cần Thơ
Directeur Politique: TRẦN-DẮT-NGHĨA

PHẠM-KÝ-XƯỞNG
CHỦ-SỞ-T

Về việc mua bán hay là
mua nhứt-trình hay là gửi
bài đăng báo xin để tho
cho M. Đỗ-văn-Y quản-lý

Lúc mua báo xin các
ngài chiếu cố, gởi số tiền
luôn, bồn-quán lấy làm
thẩm cảm.

BÀN VỀ VĂN ĐỀ DÂN LẬU

(TIẾP THEO¹)

Quan Chū-tinh Cần-thơ nhận
ngon. Người lại in tờ quản-cá
khuyên nhủ dân nghèo mau đóng
thuê cho rồi trong tháng xin thêm
đó. Xét ra cái lòng ái-cáp như thế
cũng đáng khen, nhưng mà cái
tưởng dân-lâu đùn cũng còn dân
lâu, chưa không bao giờ cho hết
dure!

Ngoài mà thử nghĩ cho tưống-tà
thì sẽ thấy có hai thứ dân-lâu. Một
thứ gọi là "cùn-dân" còn một thứ
gọi là "tùng-dân". Cùn-dân là dân
người mà muôn cho có cái giày
thuê-thân trong minh, cho khôi
tiếng khi lời đè minh là thàng-dân
hư; song, một vi cơ-cần, hai vi thè
nhì, ngày lo dấp-dời với ngày,
không có dư-dạng một sô tiền dù
đè đồng giày thuê-thân mỗi nam,
nên ép minh phải chịu mang tên
là dân-lâu, đè mò nó lại chàng-biết
rang dân-lâu là một họng dân-thua
kém-hơn-hết; trong minh không
có cái giày thuê-thân, gấp cuộc làm
ăn-nào dát-dịa cùng không thè-dám
lò-óc ra đì, ai có lòn-lược một hai
đều cùng nhàn-nhục, nhánh khi có
cáp-may, người mướn di chỗ kia
chay-no một hai ngày phải giày; cùng
khong thè-dì-dặng, vì vây cho nên
cái nghèo không có chỗ nào đê-gặt
được. Đó, gọi là "cùn-dân". Còn
"tùng-dân" họng dân này không
bao giờ có cái giày thuê-thân trong
minh. Con chim mà dạng-ẩn vào
một cây dai-tho kia không khi nào
mò-sờ-nang, con cá mà dạng-dựa
vào một cái gác-to thì nó cùng
không khi nào biết sợ bợn-tho-chai
trời, một tên dân không giày thuê
nhà nó dạng-dựa hời-một ông Diên
chú có thè-lực, hoặc hương-chúc
cô-quyền-hanh thi nó không khi nào
biết sợ ai tra-hỏi; dân-linh-dâu
lòng-có-muôn tra-hỏi, trước khi tra
hỏi phải trình với ông Diên-chú
cô-thè-lực hoặc hương-chúc có
quyền-hanh rồi, sè tra-xét!.

Tra-vết như thè-cá nam có bắt
đóng tên dân-lâu nào chàng? nhà
nurse đã tồn-sô tiền-lương cho tên
linh-ay hàng-nam là bao-nhiêu, mà
chàng phải toàn-cố Nam-ký ta đây
chỉ có một tên linh-nay là dù; thè
thì sô tiền-lương nói-day chàng
phải-nhỏ!

Tưống cho cái cách tra-xét giày
thuê-thân như vây, đầu cho mày
nam-mày tháng cũng không thè
thầy-mặt thàng-dân-lâu là thàng-ra
sao? bàng-mà có-bát-dạng là bát
nhưng họng cùn-dân-dó-thoi. — Vì
thè-mà dân-lâu cũng hoàn-dân-lâu.

Theo ý-hep tôi truong-như-vây: chúng-nó-thì-có-lè-dạng, chờ-chúng

Trần-Dắt-khách-lâu

lập tại Châu-thanh Cần-thơ
Lễ Khai-trương ngày 6.7 và 8
December 1925

M. Trần-Dắt-Nghĩa dù hảng xe-hơi
đưa hành-khách mòi lập tại Châu
thanh Cần-thơ, nơi đường Boulevard
Delanoue, gần rạp hụ-bóng Casino
Léopold, một cái khách-lâu đè tiếp
rước quan-khách-nghi-goi. Nhà-hàng
này đè hiếu là HOTEL TRẦN-DẮT
Trần-Dắt-khách-lâu lập nhằm chò
cô-giá-mát-mè, có dược 16 cái phòng
(tung trên 8 phòng dưới 8 phòng) mòi
phòng rộng-rãi, son-phết hông hoa
dẹp-dè, giường-sát, nệm, mùng-hồi,
draps, thay-dieu-tinh-khiết sach-sé, lại
cô dù-dò khi-cụ nào là: bàn-rửa-mặt,
bầu-viết, (bureau) ghế-tù-né, ghế-mây,
bô-ván-gò v... v... lại có chuồng-diễn
khi đè kêu-bồi (boy) — Nhà-hàng này
cũng có bán-cơm-tây ăn-trọn bừa-hoặc
từ món-tuy-thich-long quan-khách,
lại cũng lanh-nau-don cho các-dám
tiệc-nà. Phòng-ăn trên-lâu, & dưới
dù-có — nhứt là phòng-ăn trên-lâu dà
rộng-lon, có quạt-diễn khi-mát-mè
thêm kiền-vật chưng-don xem-rất-vui
về ngoạn-mục vò-hồi. Còn bồi-bếp
thì M. Trần-Dắt-Nghĩa chọn-nhưng
tay-siéng-nắng, hệt-thíp, trinh-thura
bầm-dà, dù-lè dù-nghỉ-hầu-phuc-sự
quan-khách cho được vừa-lòng-dẹp
dà luon-luon. Tóm-một lời: Nhà-khách
soan-này-tuồng-thật-chẳng-nhưng-la
dung-bực-nhứt-ở-mieng-Hậu-giang-mà
thoi; lại quâ-là-không-kém-súc-chi
những-khách-soan-có-danh-ở-Saigon
đó. Nên-chi trong 3 ngày-thuỷt-cuộc
khai-truong: ngày-thứ-nhứt(6 December)
Đài-quan-khách Langsa — ngày
thứ nhì (7 December) dài-chic-sắc
Annам làm-việc các-cô-tuồng
tinh — ngày-thứ ba(8 December) dài
thuong-gia-nghiep-chu Annam và
khách-trú-cung-thun-bang-quyen-huu,
vân-vân.. Quan-khách lời-lui-lap
nrop xem-coi các-phòng, cung-cach
sap-dat-trong-ngoai, ai nay-thay-dieu
trâm-trò khen-ngoi.

Lúc-jè-tuồng-nơi-tiệc, thi M. Trần
Dắt-Nghĩa, trước-khi-thinh-quan-chic
cong-lac-cu-bói, có-tổ-lòi-bóng-tieng
Langsa cam-on quan-chic-tuồng-tinh
người-mà-dến-vui-vầy-dùng-ly-rượu
Champagne trong cuoc-khai-truong
nhà-khách-soan của ngưới-nay-hôm
nay — Người-xin-quan-chic-dem-long
chiếu-cô-vừa-giúp-người-cho-dược
tan-phat-trong-cuoc-cong-nghiep-thuong
mỗi-mà-người-dang-thi-tho-day.....

Ai-nay-dòng-vò-tay-vui-mừng. Kể-dò:
Ông-Huyện-Võ-vân-Hinh là bực
truong-lão-tuổi-tác-dung-lên-xin-thay
mặt-cho-anh-em-trong-tiệc-nhờ-lời-cung
bằng-tieng Langsa cam-on M. Trần
Dắt-Nghĩa hàn-dài-anh-e, và-chúc-cho
TRẦN-DẮT-khách-lâu-dược-thanh-lợi
lâu-dài. Còn-trong-anh-em-day-hè-có
dip-não-vừa-giúp-dược-thì-cung-sáng
long-vùa-giúp-chảng-bỏ-quá-chúc
não..... Ông-Huyện-Võ-dại-nhơn-nó
giết, thi-cá-tiệc-ai-nay-dòng-vò-tay;

nó-dâu-dám-khôn-lanh-với-nha
nước-dược-sao?

(Còn-nhà)
NGUYỄN-BÙ-U-NGAP
Ô-môn

rồi-cùng-nhau-dám-dao: giọng-nói
phá-giọng-cười-rất-vui, giày-lắc-mảng
tiếc-cáo-tu-lui-gót.

Tiếc-dien-tron-ba-ngày-khai
truong, dài-dâng-quan-chic Langsa
và Annam-cung-than-hàng-cô-hưu,

nghiệp-chu-thuong-gia Annam-khach
trú. Đang-khen-cái-cù-hanh-của-M.
Trần-Dắt-Nghĩa-dối-dài-với-mọi

người. Đường-ý-thì-có-ai-mà-làm-ngó

chẳng-tuồng-tinh-người-cho-dược-sao!

Châu-thanh Cần-thơ hiếu-nhị-thien
chay-dòng-dâo, lại-chinh-là-một
mỗi-dâng-xe-hoi-truc-tiep-với-các

mỗi-dâng-ở-kinh-thanh-Saigon, Mý-tho,
Vinh-long, Sadec-cung-các-tinh-phía

đông-lại-còn-lien-tiep-với-các-mỗi
mỗi-dâng-trong-mây-tinh-mieng-tay-là

Châu-dốc, Long-xuyen, Rạc-gia, Sóc
trăng, Bác-liêu v... v... số-hành-khách

vảng-lai-tinh-bực-trung, thi-mỗi-ngày
ngày-ước-dựng-2, 3-trăm-trên-bờ-thì

xe-hoi, dưới-sông-thì-tàu-dò-chay
tùa-các-nơi-thật-là-một-tinh-nhơn

dân-dâng-dâo, buôn-bán-phòn-thanh,
nên-chi-tieng-gọi-là-kinh-dò-mieng

Hậu-giang-thật-chẳng-phai-là-chẳng
dâng-vây. Nay-có-một-giang-Trần-Dắt
khach-lâu-lập-thành, buồng-the-dược
tinh-sach, vật-thực-dù-mùi-ngon-dè-tiep

rước-quan-khách, lò-bước-di-dâng
tùa-Cần-thơ-có-chò-xing-dang-mà

nghi-ngoai-và-dùng-bừa-thật-là-tiện
dung-biêt-ky! Đây-ky-giá-không-cần
bào-chu-dot-nhieu-lời, xin-nói-hân-rảng:

HOTEL TRẦN-DẮT-tại-Cần-thơ, cuoc
sap-dat-trong-các-phòng-nghi-ngoai,
chò-dùng-bừa-cung-pham-thực-dò-ăn-và

cách-tiep-rước-và-nau-don-v.v..thật

chẳng-kém-các-nhà-khách-soan-có
tieng-bấy-lâu-ở-Saigon-dó. Qui-khach

dến-nghi-ngoai-một-dài-lòn-nơi-dày-thì
sẽ-dược-toại-lòng-chẳng-sai-vây.

Luon-dip: ky-giá-xin-cần-chuc-cho
Trần-Dắt-khach-lâu-dược-thanh-hanh
vinh-vien-và-xin-de-lời-mừng-và-khen
M. Trần-Dắt-Nghĩa là nguoicó-dai
chi-khéo-tinh-khéo-làm-trong-các-việc
công-nghiep-và-thuong-nai-mà-nguoic
đang-banh-truong-một-ngay-một-thêm
lần-phai-mài-vây.

Mừng-thay-cho-công-nghiep-thuong
nai-nhà-ta-dược-chóng-mở
mang... Mừng-thay-cho-M. Trần-Dắt
Nghĩa-dược-dát-lộ-thanh-hanh-trong
cuoc-lam-an-cua-nguoidó.

Pu..Bà(Cần-thơ-ville)

Lời-rao-bán-thuốc

Tam-sắc-bồ-hoàn-tôn-trí-nam-nữ
lão-áu-thân-thè-hư-nhược, mòi-một
ve-1\$50.

Điều-kinh-bach-dái-hoàn, tòn-tri
phụ-nǚ-bé-kinh-xiển-lai-huân-dà
cứu-hát-tho-dung-dang-chứng-một
ve-1\$00.

Bồ-phé-thanh-dược-thủy-tòn-tri
nam-nǚ-lão-thieu-nhứt-thết-tòn-khai
cứu-khái-dâng-chứng-gia-mòi-ve-0\$40.

Ngú-lâm-bach-truc-hoan-mòi-ve-0\$40.

Nhóm-sâm-hảo-dien-hoan-mòi-ve-0\$30.

Chư-quan-quan-cô-thinh-nhân-cầu
ký-mach-ví-ký-nhà-ở-lại-Annam-Cần
thơ, cầu-tàu-lục-tinh-nhà-số-32, tòn
biện, sanh-thục-dược-tài-sâm-nhung
ngoc-qué, phat-khach.

Cần-thơ: TRÍ-TRUNG-HÓA cáo-bach

Thời-Sự

Cần-thơ

AI Ô! XÀY-A....XÀY-A...!

(Xe-hoi-can-giay-can-a-sâm-giá)
A-sâm-Luong-Nhan 61 tuồi, một
thán-cu-cúc-không-chồng-không-con,
lại-có-chứng-làng-tai, thém-không-biết
nói-tieng-Ô-nam-danh-núra. Mấy-năm
rồi-theo-cùng-chi-em-sang-quá-Nam
Việt-là-xứ-lúa-gạo-nhiều-dè-bè-kiem
chắc-mà-dộ-thân-hơn-là-ở-bên-Tào.
Vào-ngu-Cần-thơ-mỗi/ngày-Sâm-ta
bung-cái-thùng-di-dâng-này-quá-dâng
nó-mieng-thì-rao-Bán-bồ, bán-cam,
bán-cù-cái... hò... "Áy-là-mây-tieng
Annam-của-Sâm-ta-học-thuộc-lòng;
thì-mà-cũng-dù-nuôi-hừa-vây!"

Sớm-mai, độ-lúc-7 giờ, ngày-7
December-này, A. Sâm-Luong-Nhan
dang-ho-hỏi-rao-Bán-bồ-bán-cam»

trước-trại-linh-má-tà. Ruồi-ro-xây-dến
thinh-linh, dâu-có-một-cái-xe-hoi-chay
tới, kèn-bóp-sâm-không-nghe, chưng-xe
dến-gần-sâm-linh-quynh-sơ-hái-không
biết-ngâ-tranh, xe-hoi-qua-cùn-nhâm
cần-giay-loi, bê-thit-máu-tuồng-linh
làng-Sâm-té-nhào-la-choi-lói, linh
tuần-canh-hát-nói-vu, rồi-dem-sâm-vò
nhà-thuong, sâm-khôc-ngát-mieng-la

"Ai ô... xày-a, xày-a...!" thay-cùng
thâm-thuong-chè-sâm-thán-giá-61
tuồi-lum-cum-di-bán-banh-té-tù-dòng
sú-dè-uôi-mieng, mà-còn-không-dược
trót-dời, từ-dây-phai-bị-mang-tát-quéo

cau-cùng-về-xe-hoi.

Phan-Diệu(Lai-cão)

"Le Livre de la Terre"

Áy-là-tên-một-quyen-sach-moi-xuat-ban-tai-An-Hà-Ann-quan-Cần-thơ. Tac
gia-là-ông-Le-Nestour-don-dien-ở-Rạch-giá. Ông-Le-Nestour-quá-Nam-ký-ta
trót-50-nam-nay, trước-làm-quan-sau-ân-si-quí-diễn-về-lộp-nghiệp-tại-Hòn
Tre-thuộc-tỉnh-Rạch-giá.

Trong-sach-này-ông-biết-về-cách-trồng-cây, trồng-hồng-lập-vườn-cách
nuôi-các-loài-súc-vật, cách-làm-nhà-cửa. Ông-bàn-dễn-ván-de-nào-cùng-rò
ràng-lâm, thuật-là-một-người-rất-tưng-trái, rất-kinh-lịch. Đọc-sach-ông-ai-ai
cũng-có-thè-học-thêm-nhiều-việc-có-ich, mà-nhứt-là-mây-nhà-nông-gia-Annام
ta-lại-càng-nên-dọc-sach-này.

Đất-Nam-ký-ta-là-dất-phí-dia, thê-mà-ngoài-việc-làm-rông-thì-il-ai-biết
trồng-tù-giống-cây-trái-nào, hoặc-nuôi-giống-súc-vật-nào-mà-thâu-huê-lợi
cho-nhiều-cùng-như-bèn-nước-Pháp-vây. Ông-Le-Nestour-trót-nam-muoi
năm-ở-xứ-này-chỉ-nhờ-lập-vườn, nhô-nuôi-súc-vật-mà-làm-già-to. Ta-nên
dọc-sach-ông-cho-biết-cách-thè-ông-lập-nghiệp-ra-thè-nào.

Sách-này

Fondée en 1918

THUẬN-THANH

BOTTIER — CHAPELIER
•7, Rue des Caissons—Hà Nội

Kinh súng Qui-vi đậm rõ, tiệm tôi đóng giày lát, ta và làm còn
nhiều kiểu đẹp, giá bè, xin chư tôn chiêu cố. Bán sỉ giá
thực rõ.

Chủ-liệm NGUYỄN-TIẾU-HÀM, kinh mới.

CATALOGUE FRANÇAIS SUR DEMANDE.

Ô KÈ CHÉ DÀI THẬP BỘ HOÀN¹ Thuốc bô huyết đều kinh tr 5
thuốc huyết bạc, giá bán mồi 1 hộp 3 lượng 1.700

"SÀM NHUNG BỘ THẬP BỎ CHƠN HOÀN" Thuốc trị
đau lòi lòi lâu năm dài bết gác rất đau âm có mủ hoặc
chết theo nước dài mà ra, giá bán 1 hộp 3
lượng 2.800.

"ICH THỌ CỐ TINH BỘN" Thuốc trị
vết tinh mông tinh, giá bán 1 ve 30
grammes 0.40

CÁP DÀI BỘ PHÊ HOA DÂM
TOÀN² Thuốc trị ho lâu
cù dâm ob-đu khò
chết, giá bán 1 ve
30 grammes
0.70

THUỐC HAY CÓ DANH TIẾNG

"SÀM YEN"
NHUẬN PHẾ
CHI KHAI HOÀN³
Thuốc trị ho lâu ho
khô không cầm, hoặc
cò mizu, hoặc tắc tiếng, giá
bán mồi 1 ve 30 grammes 0.80.

"ICH THỌ BỐI NGƯỜI VỆ SANH
TRẮP" Thuốc uống bô người khí cho
con người rất bay, giá bán mồi 1 ve 300
grammes 3.00, 1 ve litre 1.000 grammes 9.00

"HUYỀN ỦNG THÁI BẢO BỐN" Thuốc uống nhuận
trường trị bã chưng, 1 hộp 40.

TAI NHA THUỐC THỢ XUÂN BƯỚNG chủ nhơn LÊ-VĂN
HUYỀN Tròn cò ban.

Cần cảo

Kinh trinh qui-ông, qui-bà và chư vị
đóng bang đậm rõ.

Xưa nay chư vị cũng đã nghe.

Tiệm có dien tiếng và khéo chữa
trong nghệ họa binh này tại Nam-ký là
tiệm họa binh Khánh-Ký đường
Bonard Saigon.

Nay tiệm ấy mới mở thêm một tiệm
người ở tại Cần-thơ đường Boulevard
de-noue, N° 16 gần nhà ngũ Trung
hải-lữ-quán Hôtel Central, có M.
Pierre Nguyen-quang-Duong khi xưa
giúp việc tại nhà thuốc tây đã lâu năm,
chứa xà ngòi họa obut duong, nay
qua giúp tại hiệu Khanh-Ký Saigon
cho nên người đã thong thạo nê nlop
bon biếu rỗi, nay dùng làm quản-ly
tại tiệm ngánchez Cần-thơ và bón biếu cách
nhieu thợ khéo của tiệm Saigon cho
rung; có ý làm cho vira lóng chư vị
đóng bang ở miềng Hau-giang. Vay
từ rày xắp tới như qui-ông qui-bà mà
còn dùng chụp hình cho thiêt khéo thi
kết với mít ngay giờ đi Saigon.

Hồi nệm kín kinh mới chư qui- vị
lúi-tui đan hòn tiệm tại Cần-thơ chụp
một lần tri biết.

Kì qui-ông qui-bà có việc Hiếu-hi
còn mà muôn họa chon dung làm kỵ
nhìn dù đời về sau, bay là qui-ông ở
xà ngòi ông thảo bà thân tuối cao
không thể di xa được mà muôn họa
binh dù đời cho con cháu, thì bón tiệm
cùng sống loka cho thợ di đến nhà

má họa blub theo ý qui- vị muôn. Tiêu số
phu di đến nhà qui-ông, qui-bà thi sẽ
tinh tuy theo đường xa gần, và máy
bay công thư sẽ định giá phải chăng.

Xia đóng bang chiu cố giúp người
tun xu lam áo trong việc thương
trường cao mua tui bộ thi sa ấy ngan
ngay gai lạc.

Tiệm nganh Cần-thơ-đua tôi định mở
cửa mồi ngày để hau tiếp chư vị đều
xem hay là chụp hình và họa obut
duong, từ sớm mai cho tới 10 giờ tối.
Bón tiệm cũng có sâm sảng nhiều đồ
y phuc, Tây, Nam để cho các vị vào muôn
thich tình mặc thử nêu cũng được.

Nay kitch mời
M. Pierre Nguyen-quang-Duong

AI MÀ ĐÚNG
THUỐC HUỒNG
của ông

Lương-y DEHAUT

má XÓ
thi chung cần chỉ phái

CÙ ĂN

và an dưỡng trong phòng.

Thuốc huồn này đê nông lâm và đà
mau xòi lại xòi rất êm thẩm.

Bán tại
Nhà Ông Lương-y DEHAUT,
142, Faubz. St Denis, Paris,
và khắp trong các tiệm thuốc
đến nhanh.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

